



Δημήτρης Νόλλας

Ο ΑΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Papiols, Papiols, to the music !

There's no sound like to swords swords opposing.

E. Pound, Sestind: Altaforte, vi

Χτές τή νύχτα ήρθαν νά πάρουν τὸ Χριστόφορο. Ὁ Γιωργῆς ξύπνησε ἀπ' τὴς κοφτὲς λαχανιασμένες φωνὲς καὶ τ' ἀναφυλλητὰ τῆς Μάγδας καθὼς διαστικὰ πατίκωνε πουλόβερ καὶ κάλτσες στὸ σακίδιο. Μὲ τὰ σκεπάσματα μέχρι τῆς μύτης περιεργάζεται τὴς σκιὲς ποὺ ἡ λάμπα πάνω στὸ γραφεῖο τοῦ πατέρα τὴς κάνει νὰ μπερδεύονται μεταξὺ τους, ἄλλοτε νὰ μικραίνουν καὶ ἄλλοτε νὰ γεμίζουν τὸ δωμάτιο καὶ νὰ τσακίζονται στὸν τοῖχο. Ἡ μητέρα σηκώθηκε, ἔριξε μιὰ κουβέρτα πάνω της καὶ γύριζε μέσ' στὰ πόδια τῶν ἀντρῶν καθὼς ὁ Χριστόφορος δένει τὴς ἀρβύλες του, καὶ οἱ δύο τοῦ φίλοι μὲ ἀναμμένα τσιγάρα καὶ κουμπωμένα παλὰ στέκουν δίπλα στὴν πόρτα. Ἡ Μάγδα χωρὶς νὰ κοιτάει τὴ μητέρα λέει, τὰ τέρατα σκοτώσανε τὸν Σάββα, καὶ αὐτὴ δὲν λέει τίποτα μόνο διπλώνεται σφιχτὰ στὴν κουβέρτα της χωρὶς μιλιὰ. Ὁ τρόμος ἔρχεται καταπάνω του, μαζί μὲ τὸν Χριστόφορο ποὺ πλησιάζει, καὶ ὁ Γιωργῆς νιώθει τὰ ἐπιπλά ἀπὸ ξύλο καρυδιάς, τὴν κομόντ, τὸν μπουφέ, τὴν πολυθρόνα τῆς γιαιγιάς νὰ γίνονται σιδερένια. Σκύβει, τρυφερά τραβάει τὰ σκεπάσματα, τὸν φιλάει στὰ μαλλιά καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Γιωργῆ χάνεται στὴς βαθειὲς παλάμες του. Νιώθει τὸ ἄδειο ν' ἀνεβαίνει ἀπ' τὰ πόδια του καὶ θυμᾶται τὸν Σάββα, χτὲς κιόλας, νὰ σκαλίζει μιὰ φλοῦδα πεύκου καὶ νὰ λέει, ἀνακατεύοντας τὰ ἔλατα καὶ τὴς ὀξυές, γιὰ τὸ πόσο ὁμορφος εἶν' ὁ τόπος ποὺ ζοῦμε καὶ γιὰ τὴς πίκρες ποὺ μᾶς δίνει. Μικρὸ ἀντάλλαγμα, συμπληρώνει, καὶ πετροβολαί τὴς γίδες ποὺ βάλθηκαν νὰ χαλάσουν τὸν κήπο. Καὶ τὰ σύννεφα, συνεχίζει, (ξέρεις πῶς καὶ αὐτὰ κάνουν πόλεμο;) καὶ οἱ ἀστραπὲς (ἔχεις προσέξει τὸ χρώμα τους;) ποὺ τὸ χρώμα τους ἂν τὸ προσέξει καλά, δὲν εἶναι ἄσπρο. Ὁ Σάββας. Κι ἔφτιαχνε ἱστορίες δικῆς του καὶ ποιήματα γιὰ ἀρχαίους πολεμιστὲς καὶ πατρίκιους καὶ βυζαντινοὺς ἄρχοντες, ποὺ ἔξερουν νὰ κοιτάζουν τὸν Χάρο ἴσια μέσ' στὰ μάτια σὰν τὸ παιγνίδι παίζεται γιὰ τιμὴ καὶ ἀντερσιούνη. Κάθε ποὺ τὸν βλέπανε σπῆτι ἔλεγε : «Χτὲς ἔγραψα ἕνα ποίημα», καὶ τὸ ἀπαγγέλλει, χωρὶς νᾶχει γράφει ποτὲ τοῦ μιὰ γραμμῆ, τὸ ξέρει καλὰ αὐτὸ ὁ Γιωργῆς, γιὰτὶ κάποτε ὁ Χριστόφορος συνήθιζε νὰ λέει «κάτσε κάτω καὶ γράψε, βρε ἀδερφέ», ὥσπου αὐτὸς τοῦπε ἕνα βράδυ — καὶ ἀπὸ τότε δὲν ξανάγινε κουβέντα — «σὰν γράφω νιώθω θὰ χάσω τὴ φωνή μου». Καὶ τώρα εἶναι βουβός. Βουβός γιὰ πάντα. Χώνεται βαθεῖα στὰ σκεπάσματα καὶ δὲν τολμάει νὰ βγάλει τὰ παγωμένα χέρια του ν' ἀγκαλιάσει τὸν Χριστόφορο. Ποὺ καὶ αὐτὸν ἀγαπάει καὶ θαυμάζει, ἀλλὰ ὅχι σὰν τὸν Σάββα μ' αὐτὸν εἶναι ἄλλιως. Ὁ Χριστόφορος εἶναι Ὁ μεγάλος. Τὸν προσέχει, τὸν συμβουλεύει καὶ θέλει νὰ τοῦ τὰ ἐξηγεῖ ὅλα, ἀκόμα καὶ αὐτὰ ποὺ καταλαβαίνει. Καὶ νὰ παίζουνε σκάκι συνέχεια. Θέλει νὰ παίζουνε σκάκι συνέχεια καὶ εἶναι τὸ μόνο πράγμα ποὺ δὲν τοῦ ἐξηγεῖ γιὰτὶ πρέπει νὰ μάθει σκάκι. Κάνει καλὸ λέει, καὶ τραβάει βαθειὲς ρουφηξιὲς ἀπ' τὸ τσιγάρο του. Τοῦ ἀρέσει ὅμως τοῦ Γιωργῆ, νιώθει, νὰ, ἔτσι ὅπως ὅταν ὁ πατέρας περνοῦσε τὸ χέρι του γύρω ἀπ' τὸ κεφάλι του καὶ τὸν ἔσφιγγε, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ τὸν κοιτάξει, στὸ ὕψος τῆς μέσης του, τοῦ ἀρέσει ὅταν ὁ Χριστόφορος κάθεται ἀπέναντί του, ἐκεῖ, στὴν ἄκρη τοῦ τραπέζιου καὶ αὐτὸς ἐτοιμάζει τὰ αὐριανὰ μαθήματα, καὶ ὁ καπνὸς δὲν τὸν ἀφήνει νὰ ξεχωρίσει στὸ πρόσωπό του παρὰ μιὰ σπῆθα στὰ μάτια του, ἐκεῖ, στὸ μαῦρο

τῆς κόρης. Τώρα χώνει βαθιὰ στὴν τσέπη του ἓνα πιστόλι, φιλάει τὴ μητέρα χω-
ρίς λέξη, αὐτὴ τοῦ λέει στὴν εὐχή τοῦ Θεοῦ, ρίχνει στὸν ὦμο του τὸ σακίδιο κι
ἀποφεύγει τὸν παποῦ, πῶχει σηκωθεῖ ἀθόρυβα καὶ στέκεται στὴν πιὸ σκοτεινὴ
γωνιά τοῦ δωματίου, χουχουλίζει τὰ κοκκαλιάρικα δάχτυλά του καὶ λέει μὲς ἀπ’
τὰ δόντια του, «μακελευτεῖτε, κολασμένοι, μακελευτεῖτε». Ὁ Χριστόφορος πρὶν
κλείσει πίσω του τὴν πόρτα γυρίζει καὶ λέει, νὰ μὴν ξεχάσεις ποτὲ τὸν πατέρα,
κι ὁ παποῦς προσθέτει, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν προσέχει, «τὶ διάολο, μπούχτησ’ ἀπ’
τὸ καθισιὸ ἢ εἰρήνη». Ὁ Χριστόφορος λέει νὰ μὴν ξεχάσεις ποτὲ τὸν πατέρα, καὶ
τὸ δωμάτιο γυρίζει, ἀρχίζει τὸν γνωστὸ τρελὸ χορὸ του μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ πα-
τέρα, τὰ μάτια του μέσα σὲ μαύρους κύκλους, τὰ μαλλιά του χυμένα στοὺς κρο-
τάφους, στὰ γλέντια ποὺ τοῦ ἄρεσε νὰ κατασκοπεύει κάτω ἀπ’ τὸ μακρὺ τραπέζι
καὶ πίσω ἀπ’ τὶς φαρδιὲς πολυθρόνες. Κι ὁ παποῦς, (ἦταν τότε στὰ καλά του),
νὰ τριγυρνᾷ ἀνάμεσα στοὺς καλεσμένους καὶ νὰ λέει, τὸ ἴδιο ἥρεμα ὅπως κέρ-
ναγε κρασί ἀπ’ τὶς κρυστάλλινες καράφες, «πιέτε βρέ, πιέτε γιατί θὰ πεθάνουμε».
Νὰ ρίχνει χοῦφτες τὰ λεφτά στοὺς γύφτους, «βαράτε μέχρι νὰ σπάσουν», καὶ νὰ
σέρνουν τὸ χορὸ πατέρα καὶ γιὸς, ὁ ἕνας πιὸ ψηλὸς ἀπ’ τὸν ἄλλο, στοὺς ἄρρα-
βῶνες τῆς Μάγδας καὶ τοῦ Σάββα. Ὁ Χριστόφορος λέει νὰ μὴν ξεχάσεις ποτὲ τὸν
πατέρα καὶ τὸ μαχαίρι τὸν κόβει στὰ δύο, γιατί σίγουρα δὲν θέλει νὰ τὸν ξεχά-
σει κι ὅμως ἔρχεται πάντα ἡ ἄλλη εἰκόνα, ἐκείνη ἡ ἀστραπὴ ποὺ τὰ σβήνει ὅλα.
Κι ὁ γδοῦπος. Καὶ αὐτὴ, αὐτὴ τὴν στιγμὴ θέλει νὰ τὴν ξεχάσει. Καὶ τὸ οὐρλια-
χτὸ τῆς μάνας ποὺ τρύπησε τὰ ντουβάρια τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς μικρῆς μας πόλης,
τὰ κλειστά παράθυρα, τὰ μαῦρα περιβραχιόνια, καὶ τὸ οὐρλιαχτὸ τῆς μάνας ποὺ
μὲ τὸν καιρὸ ἔγινε μουγγρητὸ ποὺ πρέπει νὰ τὴν σφίξεις στὴν ἀγκαλιά σου γιὰ
νὰ τὸ ἀκούσεις. Μιὰ ἀστραπὴ μικρὰ - μικρὰ κομματάκια. Ἡ μητέρα κι ὁ Γιωργῆς
στὸ κεφαλόσκαλο, κι ἡ πόρτα πίσω τους ἀκόμα ἀνοιχτή, καὶ σφιχτά ἀπ’ τὸ χέρι,
καὶ τὸ φορτηγὸ ποὺ φρενάρει, καὶ βρισιές, καὶ ἄνθρωποι χωρὶς μάτια, κι ἓνα
σκοῦρο πράγμα, καὶ ὑψωμένα χέρια, κι ἓνα σκοῦρο πράγμα πάνω ἀπ’ τὰ κεφάλια
τους, καὶ μπροστὰ στὰ πόδια τῆς μάνας, καὶ πετᾶνε ἓνα τσουβάλι. Ἐνα μαῦρο
τσουβάλι. Μπροστὰ στὰ πόδια τους. Ἡ μάνα φωνάζει ὄχι καὶ πνίγεται, βογγάει
ὄχι καὶ τόσο φαρδαίνει καὶ μικραίνει καὶ φουσκώνει σὰν ἄγριο κύμα, κι αὐτὸς
ποὺ κάθεται στὸ τιμόνι λέει «καὶ ζωντανὸς δὲν ἄξιζε δεκάρα», καὶ φτύνει δυνατὰ
στὸ λασπωμένο δρόμο. Μὲ τὰ χέρια δεμένα στὴν πλάτη καὶ τὸ πρόσωπο μιὰ ἀνοι-
χτὴ πληγὴ τὸ κουφάρι τοῦ πατέρα πεταμένο στὸ χαντάκι. Μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοι-
χτα μετρᾷ τὶς ἀκίνητες σκιὲς ποὺ ἡ ξεχασμένη λάμπα πάνω στὸ γραφεῖο ἔχει γε-
μίσει τὸ ἄδειο δωμάτιο. Ὁ Χριστόφορος πρέπει νὰ φύγει ἢ νὰ πεθάνει. Πίσω στὴν
πλάτη του, ψηλὰ κοντὰ στὸ σβέρκο, μιὰ βδέλα τὸν βυζαίνει. Χώνεται μὲ τὸ κε-
φάλι κάτω ἀπ’ τὰ σκεπάσματα, σὰ νὰ μπορούσε τὸ σκοτάδι νὰ τὴν διώξει, κι αὐ-
τὴ μόνο ἀναδεύει ἐνῶ κάτι σφυρίζει μέσα του πὼς δὲν πρόκειται νὰ ξεκολλήσει
ἀπὸ πάνω του οὔτε κλάματα οὔτε μὲ παρακάλια.

